

Täydentävien opintojen järjestäminen – täydennyskoulutuskeskusten rooli

Lähtökohta: Erilaiset opintopolut vastauksina erilaisiin tarpeisiin

- **Ihmisen ikä ei saa aiheuta eriarvoisuutta tai ongelmia sinänsä, vaan erilaiset elämäntilannetekijät ratkaisevat**
- **Aikuiskoulutusmallin tarve elinikäisen oppimisen perustaksi**
- **Yliopiston sisäistä synergiaa lisättävä, yliopisto ”voi tilata” täydennyskoulutuskeskuksilta palveluita, joiden avulla sitä, mitä työelämässä oleville tuotetaan voidaan käyttää erilaisissa opintopoluissa**
- **Kansainväliset yhteishankkeet, esim. erilaiset Masters-ohjelmat, joiden pääkohderyhmä on jo työelämässä toimivat**
- **Alanvaihto, muuntokoulutuksen kokemukset**

Peruskysymys aikuiskoulutuksen roolista:

- **Tutkinnonuudistus luo edellytyksiä opetuksen moninaiskäytölle**
- **Uudet web-pohjaiset oppimisympäristöt luovat edellytykset oppimateriaalin tuotannolle ja myös yksilölliselle käytölle**
- **Rahoitus ratkaisee, ei ole syytä ajaa täydennyskoulutusta vain bisnekseksi**

Täydentävien opintojen järjestäminen – täydennyskoulutuskeskusten rooli

Bolognan prosessin jatko: aikuisten yliopistotasoinen opiskelu

- **Lissabonin strategia eli Eurooppa on vuonna 2010 maailman kilpailukykyisin osaamiseen perustuva talous => ratkaisevin kehitettävissä oleva tekijä = työelämän kompetenssit**
- **Väestön ikärakenteen muutos => erityinen kohde on kokemuksen ja näkymättömän tiedon siirto = työelämän työkuulttuuri**

Vajaakäyttöinen resurssi EUssa: yliopistojen täydennyskoulutuksen suorittama menetelmien kehitystyö ja luomat uudet konseptit

- **suomalaiset yliopistot edelläkävijöinä**
- **esimerkkeinä moduulirakenteiset pitkät täydennyskoulutusohjelmat, PD-ohjelmat, Disko-ohjelmat, maisterihautomot, maisteriohjelmat, muuntokoulutus...**

Parlamentaarisen aikuiskoulutustyöryhmän mietintö 2002: Yliopistojen perustutkinnot osa-aikaisesti opiskeleville aikuisille

- Yliopistojen aikuiskoulutustehtävä tulee jatkossa selkeyttää. Aloittavista yliopistojen perustutkinto-opiskelijoista on noin viidennes aikuisikäisiä (yli 25-vuotiaita).
- Yliopistojen rooli tulee ammattikorkeakoulujen ohella olemaan nykyistä vahvemmin myös innovaatioiden ja huippuosaamisen levittäminen työelämään. Ottaen huomioon aktiiviväestön vähenevän määrän, kasvaa tarve joustaviin yliopisto-opintoihin, jotka on mahdollista suorittaa myös työn ohessa. Aikuisille suunnatun yliopisto-opetuksen tarve tulee jatkossa kasvamaan erityisesti työn ohessa suoritettavien, aikuisten pedagogiset tarpeet huomioon ottavien koulutusjaksojen osalta.
- Työryhmä ehdottaa, että yliopistojen perustutkintokoulutusta kehitettäessä selvitetään tarve erityisesti aikuisille suunnatun osapäiväiseen opiskeluun tarkoitettun koulutuksen tehokkaaseen järjestämiseen. Tällöin tarkastelun kohteena on ensinnäkin tarve järjestää erillistä koulutusta opinnoissaan viivästyneille tai opintonsa keskeyttäneille aikuisille ja toiseksi tarve erillisiin muunto- ja maisteriohjelmiin sekä työelämän että aikuisopiskelijoiden näkökulmasta tarkasteltuna.

Parlamentaarisen aikuiskoulutustyöryhmän mietintö 2002: Yliopistojen erityisrooli aikuiskoulutuksen kehittämisessä (1)

Yliopistojen samoin kuin ammattikorkeakoulujen rooli aikuiskoulutuksen toteuttajana ja kehittäjänä kasvaa jatkossa toisaalta aikuiskoulutuksen tehtävien yleisen laajentuminen seurauksena osana elinikäisen oppimisen politiikkaa ja toisaalta työelämän kehityksen ja väestön koulutustason nousun siirtäessä aikuiskoulutuksen kysyntää aiempaa enemmän korkeakoulutasolle.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen rooli on keskeinen myös pyrkimyksissä lisätä tieto- ja viestintätekniiikan käyttöä aikuiskoulutuksessa ja -opiskelussa, verkko-opetuksen pedagogisten sovellutusten ja sisältöjen kehittämisessä sekä opetushenkilöstön koulutuksessa.

Parlamentaarisen aikuiskoulutustyöryhmän mietintö 2002: Yliopistojen erityisrooli aikuiskoulutuksen kehittämisessä (2)

Yliopistojen täydennyskoulutuskeskusten roolia muutetaan työryhmän linjausten ja niille osoitettavien lisäresurssien mukaisesti selkeästi ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen laadulliseen kehittämiseen ja tarjontaan. Niiden tehtäviä vahvistetaan seuraavien perustehtävien hoitoon.

1. Yliopistoissa syntyvän tiedon levittämis-, siirto- ja juurruttamismekanismien sekä tietämyksen hallinnan menetelmien kehittäminen ja ylläpito siten, että uutta näkemyksellistä tietämystä syntyy ja käytetään kaikkialla työelämässä.
2. Koulutuksen tuottajien yhteistyöhön perustuvan PD-systematiikan kehittäminen ja ylläpito siten, että laadullisesti korkeatasoista moduulirakenteista koulutusta on tarjolla eri ammattiryhmien ja eri toimialojen käyttöön kaikkialla.
3. Omassa yliopistossa ja muissa tiedon luomislaitoksissa olevan tiedon muokkaus työelämän ammattilaisten käyttöön soveltuvaksi oppimateriaaliksi siten, että eri kouluttajat ja muut oppimisen tukihenkilöt käyttävät tätä materiaalia edullisesti omassa työssään.

Halutaanko lisätä tuottavuutta?

Yliopistojen aikuiskoulutus voi luoda uusia ratkaisuja

Täydennyskoulutuskeskusten kokemus on otettava käyttöön:

- **Aikuiskoulutus yliopistoissa = 1700 ammattilaista ja 135 m€ liikevaihto**
- **Yliopistojen kolmas tehtävä korostetusti lakisääteisenä haasteena**
- **Käytettävissä ei ole määrärahaa konseptoida opiskelijaliikkuvuuden & osa-päiväisen opiskelun & työssäoppimisen muotoja ja levittää hyviä käytäntöjä**

Toteutetaan (=rahoitetaan) kansallisia kehityshankkeita:

- **Käytetään hyväksi kansainvälisiä kehityshankkeita ja kokemuksia: Tekemällä oppiminen, Tutkimalla oppiminen, Work-Based Learning, Project-Based Learning**
- **Mallinnetaan oppimaan oppimisen prosessit elämän ja työuran eri vaiheissa yksilön ja työyhteisön kannalta**
- **Mallinnetaan ja pisteytetään työssä oppiminen ja työssä opittu**
- **Systematisoidaan ”siltaopintoja”, joilla aikuinen oppija samanaikaisesti sekä osoittaa soveltuvuutensa maisteriopintoihin (vahvistaa teoriapohjaansa) että parantaa ratkaisevasti omia oppimisvalmiuksiaan (edellytykset nopeaan tutkinnon suoritukseen)**

Yhteenveto

Täydennyskoulutuskeskusten kokemus käyttöön:

- **Tunnustetaan, että merkittävä osa opiskelee työn ohella**
- **Yliopiston maisteritason tutkinnon suorittaneiden tarve osoittaa osaamisensa ajantasaisuus, (vuosikymmeniä sitten opitulla ei koko elämänsä ajan kykene menestymään työelämässä)**
- **Aikuiskoulutusmalli – yksilön ja työyhteisön intressien yhdistäminen**
- **Selkeitä erikoiskohderyhmiä - AMK-tutkinnon suorittaneet**